

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Înălți cu poporul
ca să nu rătăciți” ...

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
Facisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 97-1943.

Organ al Asociației pentru literatura română și
cultura poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

In pragul noului an

In cursul necontenit al vremii, în creștăm, ca un sămănământ de ușurare, încheierea unui an plin de suferință și salulăm cu bucurie și nădejdi renăscute, începutul unui an nou, dela care așteptăm ca să ne aducă liniștea și pacea atât de mult dorite, de întreaga omenire.

Anul 1945 care a trecut, a fost încă un an de războiu, cu vărsări mari de sânge, cu distrugerii îngrozitoare și cu mii de suferințe omenești, dar a fost și un an de bucurie, anul victoriei hotărâtoare și definitive asupra dictaturilor fasciste și hitleriste.

Anul 1946 care începe, dorim ca să fie anul păcii, anul înfrășirii dintre popoare, anul întronării dreptății sociale, al democrației adevărate și al libertății.

Dorim, din tot sufletul, ca în acest nou an să putem sărbători încheierea unei păci drepte și omenești, cum și organizarea unei noi „Societăți a Națiunilor” care să ne garanteze că, în viitor, nici un războiu de agresiune nu va mai fi cu putință.

Dorim, și sperăm, că odată cu încheierea păcii va începe și vindecarea rănilor groaznice pricinuite de războiu; că popoarele mari ca și cele mici, se vor opropia iarăși, una de alta, vor uita dușmăniile trecutului și se vor înfrăși într-o muncă izbăvitoare pentru binele și propășirea tuturor.

Nădăjduim că nepotrivirile mari care în trecut au săpat prăpastii adânci între diferitele straturi sociale, se vor netezi și se va stabili o dreptate socială care va face ca să nu mai existe pături de oameni privilegiați cari trăiesc în belșug după munca și sudoarea păturilor oropsite, care trăiau în întuneric și mizerie.

Așteptăm ca anul nou care începe să introducă în toate țările o viață democratică nefalsificată, țările fiind guvernate de aleșii poporului desemnați de votul universal, secret și liber exprimat al tuturor cetățenilor și că va pieri, fără urmă, orice rămășiță a dictaturilor.

Și sperăm, că noul an, ne va aduce tuturor și libertatea mult dorită: libertatea gândirii, libertatea de mișcare, libertatea de a se putea exprima în scris și prin grai viu; prin presă și în întruniri publice, orice părere sau gând omenească care înțește spre mai binele nostru.

Acestea ne sunt dorințele arzătoare și speranțele îndreptățite pe care le mărturisim în pragul noului an. De

Un gând la început de an nou

La început de an nou, în lun-gul și în latul pământului româ-mănesc, gândul fiecăruia aruncă în ogorul inimii sămânța nădej-dii de mai bine.

Omul seamă-nă, dar spicul roditor crește după mila și du-pă chibzuința Celui Preainalt și după credința și vrednicia fap-telor noastre. Și după faptele noastre, căci „credința fără fapte bune moartă este”.

De aceea fapta noastră, care astfel, nu ne îndoim că noul an este oglinda inimii noastre, să ne va hărăzi zile mai bune.

fie întoldeauna statornică și curată ca o necurmată rugă-ciune de binecu-vântare și mul-tumire față de cel care este Stăpânul ceru-lui și al tuturor.

Sămânța tu-turor nădej-dilor noastre Lui să l-o încredințăm și, răbdători, de la El să așteptăm toate, căci toate printr'ânsul sunt și fără El nimic nu sunt toate câte sunt. Cân-dind și nizuind

Familia: temelia năamului

de Arvinte Moca

O țară este puternică și cu viitor dacă familiile care o alcătuiesc sunt și ele bine încheiate și gospodăriile bine orânduite, dar mai ales, dacă cuibul familiar este liniștit și membrii familiei sunt stăns legați prin iubire, înțelegere și cinstită împre-mutată și nu lipsește nici ascultarea celor mai mici față de cei mari și cinstitirea tradițiilor sănătoase, moș-tenite din moși-strămoși. Este tare familia dacă singuratecii ei membri sunt viguroși, și trușește și sufletește, cumpătași și pătrunși de simțul da-toriei și dragostea de muncă.

Azi familii de acestea nu pot rodi decât în ogorul neprihănit al crești-nismului adevărat, al luminii cunoș-tinței, pogorită în noaptea tainică a Crăciunului peste sărăcăcioasa peș-teră a Bethleemului. Familii încălzite la flacăra adevărilor evanghelice, rodesc și ele, la rândul lor, indivizi sănătoși și folositori, cari formează marea societate, creștină și ea, mun-citoare și rodnică în pace și bună învoire, așa cum a vestit îngerul păstorilor din câmpie: nu vă temeți, căci iață vestesc vouă bucurie mare, vouă astăzi mântuitor, carele este Hristos Domnul, în cetatea lui Da-vid” (Luca 10-11).

Totuși, chiagul care leagă strâns familia este căsătoria creștină. Taina aceasta mare și sfântă, cum o numește Sf. Apostol Pavel.

Țările și popoarele care, prin le-giitorii lor, au lipsit aceasta mare Taină de sfințenia ei primită dela Isus Domnul și au făcut din ea o simplă lege ca toate legile omenești schimbătoare, așezându-o pe temelie de nisip bătut de vânt, destrămându-o din motive neserioase și deschizând ușa largă pentru divorțuri ușurate, s'au destrămat, iar țările lor, tocmai fiindcă a fost nesocotită sfințenia căsătoriei, cheagul cel mai puternic, s'au destrămat și ele și au apus.

Iată ce ne spune un mare învățat francez, pe nume Lacordaire (cetește Lacordei): „La națiunile, la cari e în vigoare îngrozitoare lege a di-ivorțului, o femeie și încă o femeie creștină, se vede alungată din fami-lla sa pe care a întemelat-o ea cu sângele ei, ea încetează a mai fi mamă, încercând de a fi soție.

I-se răpește prin divorț o parte din copii pe cari i-a purtat în pân-tece și pe cari i-a hrănit cu lacră-mile și cu dragostea ei. Lupoaiel

(Continuare în pag. 4-a)

Rugăciune pentru Anul Nou

Doamne, înc' un an acum
Intră în uitare
Și mi-e visul încă fum
Fără ntruchipare.

Inc' un an îmi calcă 'n prag
Ispitindu-mi gândul
Și-l primesc cu-acelaș drag,
Ca pe toți de-arândul.

Dar pe suflet simt, mereu,
Cum se tot depune,
Pește albul vis al meu,
Strat de-amărăciune.

Totuși crește, istovit
Și sfios, un vrej de,
Pentru tot ce-i ne 'mplinit,
Firavă nădejde.

Intr'un colț de gând pfit
Eu îl simt, subțire,
Cum și-așteaptă neclinlit
Dreaptă împlinire.

Nu-ți cer bani și-averi vârtej,
Ci pogoară-ți harul,
Fă-mi să crească slabul vrej
Tare ca stejarul.

I. V. SPIRIDON

înfăptuirea lor depinde fericirea no-astră și propășirea mult încercatei noastre țări. De înfăptuirea lor de-pinde, de altfel, și fericirea viitoare a întregii omeniri trecută prin purga-toriul celui mai groaznic războiu.

Conducătorii popoarelor se fră-mântă, de luni de zile, ca să găsească cele mai potrivite și mai bune căi de înțelegere și să așeze pe temelii de nesduncinat pacea lumii din care va izvorî înfăptuirea acestor mari idealuri ale omenirii. Să ridicăm rugă fierbinte către Dumnezeu cel Atotputernic ca să le lumineze mințile, să le întărească voința și să le îndrepte pașii spre o înțelegere deplină și spre o pace dreaptă. Iar ca fii al poporului român, atât de crunt încercat de soarte, avem sfânta datorie,

de a ne uni în gânduri și simțiri și, în frunte cu Regele nostru iubit, să luptăm și să muncim fără prihană pentru realizarea și propășirea unei Români democratice, libere și in-dependentă.

Dr. IOSIF STOICHIȚIA

După recunoașterea guvernului ungar

În Ungaria e așa mare foamete în-cât 40% din copii, între 1 și 11 ani au murit din această pricină. Acum aflăm că guvernul englez și american, prin mijlocirea organizației U.N.R.R.A., a trimis și au și sosit la Constanța 12 vapoare cu alimente pentru ajutoarea poporului maghiar. Aceste ajutoare vor trece prin țara noastră, ca și cele ce au fost trimise Poloniei și Cehoslovaciei.

Pentru suflet

Pe urmele Domnului

In prag de an nou

Intrăm în anul Domnului 1946. Lucrul acesta ne îndeamnă să facem un mic popas și să cumpănim cu gândul nostru asupra vremii care s'a dus și asupra aceleia care urmează.

In anii trecuți au apăsătorit asupra noastră grijile și necazurile războiului. Trebuie să credem, că și acestea au fost o încercare pentru tot sufletul creștinesc. Ba au fost, de bună seamă și o pedeapsă trimisă peste oameni, ca plată a îndepărtării lor de Dumnezeu. Căci pe toate le știe și le cumpănește, Tatăl Ceresc și după dreptate plătește El oricui.

Anul din care ieșim acum ne-a adus însă pacea, adică ne-a dăruit cu un lucru mare. Feciorii noștri s'au întors pe la vetrele bătrânești. Se cade a ne arăta vrednici de acest lucru, aducând laudă lui Dumnezeu în toată bună vremea.

Deodată cu începutul anului 1946 am voi să spunem, că noi nu avem cutremurare de suflet. Căci suntem fii ai Celui de sus și știm că vremurile stau sub a Sa cârmă. Creștinul nu poate trăi „ca și ceice n'au nădejde“. El știe că Dumnezeu are în mână Sa și cârma lumii, și a fiecărui om.

Decât să ne cutremurăm, mai bine să ne punem înaintea un gând limpede și tare: Să fim mai buni decât în anii ce au trecut. Așa vom fi vrednici de pacea trimisă nouă de bunul Dumnezeu și tot numai în acest chip vom împlini cuvântul Mântuitorului Isus Hristos: „Fiți înțelepți și răscumparați vremea, că zilele grele sunt“.

D. Călugăr

■ Tipografia „Astra Culturală“ Str. Avram Iancu Nr. 9 a scos anul acesta cel mai frumos „Călințar de părete“, în trei culori, cu chipul M. S. Regelui Mihai I, Președintele de onoare al Asociațiunii; se poate procura la toate librăriile, prețul fiind de 500 de lei.

Sub steagul Astei

„AN NOU FERICIT“

Prezidiul „Asociațiunii“ face călduroase urări de Anul Nou tuturor membrilor Comitetului Central, președinților de Despărțăminte, Cercări Culturale și colaboratorilor acestora, precum și tuturor sprijinitorilor și binefăcătorilor acestei instituțiuni, rugând-i totodată, ca în anul în care pășim să sprijinească năzuințele și inițiativele conducerii „Asociațiunii“ cu aceeași înțelegere și bunăvoință ca și în anii trecuți.

Din trecutul glorios al Astei

— Imprejurările în care s'a născut Astra. Ițeme torii ei —

Societatea Astra s'a născut în bătaia vântului de eliberare politică-socială și culturală, care adia peste conștiința tuturor popoarelor din Europa, la jumătatea veacului trecut, — anul 1848. După revoluția aceasta, care să aducă libertate pentru toți, se pregătea popoarelor cel mai aspru absolutism, adică doșnia cea mai tiranică, în care nimeni nu mai putea deschide gura ca să mai ceară vreun drept politic oarecare pe seama națiunilor oprimite. Acest regim crud, s'a așezat în Ungaria și Austria Habsburgilor în 1867, dar a fost prevăzut cu mai mulți ani înainte de călătorii români, care s'au gândit să preîntâmpine acest atac mișlesc, îndreptat împotriva unei națiuni care forma majoritatea populației Ardealului. De aceea și-au întors privirile către un alt câmp de lucru, mai întins și mai mănos — cel al culturii inimii și a sufletului.

Poporul nostru a fost totdeauna dornic de lumină și cultură. El tânjise prea mult în întunec și'n iobăgie și era hotărât să-și croiască o soartă mai bună. Era hotărât să-și lucreze pământul pe care să fie stăpân, să îmbrățișeze meserii, să calce pragul școlilor mari, să dea din sânul său buni comercianți și negustori cinstiți. Cu un cuvânt, poporul român a manifestat totdeauna avântul spre progres și simțea ca o apăsare lanțurile feudalismului secular. Probă despre această dragoste de propășire sunt multele școli, la țară și în orașe, — Brașov și Sibiu — care s'au deschis curând după anii furtunoși dela 1848, 1849, pe lângă altele mai vechi: în Blaj (1754) și Beiuș.

Bisericiile lucrau mână în mână Ambele Biserici românești organi-

zează școli pentru educația preoților și a învățătorilor, care vor crește la un loc tineri, care ajungând în viața satului românesc, să-și dea mâna pentru înfăptuirea a tot ce este mare, frumos și durabil pe seama neamului nostru. Se înființează tiparnițe de cărți la Sibiu, Blaj și Brașov, care vor duce scumpa slovă românească în toate părțile locuite de români, prin cărți, ziare, calendare, etc. ce cuprindeau informații din lumea largă, cunoștințe folositoare pentru trebuințele gospodărești, odată cu știri despre marile invenții pe care le iscodea mintea omului de știință, din țări cu o cultură și o civilizație mai bătrână. Toate acestea au fost asemenea unor ani de ucenicie, care ne pregăteau pentru o viață mai demnă de noi înșine, pentru un trai mai omenesc și mai bun.

Grija pentru Neam

Dar până la atingerea acestui ideal, erau încă multe de făcut. Bolnavul (neamul românesc) a fost prea greu slăbit și îi trebuia un tratament deosebit, o grijă mai mare pentru ca să se însdrăvenească și să se ridice la înălțimea culturii altor popoare, care au avut o istorie mai fericită.

În deosebi se simțea nevoia unei instituții care să aibă menirea a îngriji de aproape dezvoltarea culturală a poporului român, să-i arate drumul pe care să se meargă limba și ortografia lui (adecă scrierea corectă), să-i desgroape istoria și toată dezvoltarea economică, socială, școlară, etc. pe diferite țărături de viață românească.

Problemele pe care avea să le studeze noua instituție culturală treceau peste interesele confesionale, sociale și politice. Ele interesau în mod egal pe fiecare român. De aceea noua instituție trebuia să străngă sub steagul său la un loc pe toți Românii, ca într'un mănunchiu.

Vlădici în fruntea luptei

Gândul întemeierii acestei societăți (Continuare în pag. 3-a)

Pentru trup

SFATURILE DOCTORULUI

povată practică

Incepem un an nou. Ziarul nostru va continua și în acest an să răspândească, printre numeroși noștri cititori, cât mai multe sfaturi medicale, ca în caz de boală, omul să știe cum să se ajute.

Iată ce sfat vă dăm acum. După ce ați citit ziarul, luați foarfecile și tăiați din ziar partea în care sunt scrise sfaturile doctoricești și puneți-o la o parte, ca să nu se piardă. Puneți-o într-o carte, s'au între niște scoarțe de carte, sau chiar numai înfășurați într'un ziar mai vechiu. Așa, în fiecare săptămână, biblioteca voastră se va îmbogăți cu un nou sfat. Când se ajunge la năcaz, nu va trebui să-ți spargi capul, oare ce ai citit despre aceasta boală, fiindcă nu îți vei putea aduce aminte totdeauna despre tot ce ai citit. Cauți atunci frumos pachetul, unde ți-ai păstrat aceste sfaturi și printre ele, de bună seamă, vei afla ce dorești.

Un alt sfat

Iată acum un alt sfat pentru timp de iarnă. Știi ce ușor se răcește omul în timp de iarnă, mai ales când timpul e schimbăcios și când omul iese repede din casă, caldă, afară, la frig. Primul semn al răcelei e strănutul și pe urmă vine durerea de cap și câteodată simți și fierbințeli. Capul îți vâjăie și nasul îți curge de parcă nu mai are de gând să se oprească. Pentru cazuri de acestea, cari se întâmplă în fiecare iarnă, mai ales printre copiii mai mici, e bine ca, în fiecare casă, să se găsească o sticlă de 10 sau 20 grame cu picături de nas. Când o cumperi din farmacie spui să-ți dea picături de nas, sau oleu gomenolat. Din aceste picături picuri, în fiecare zi, de 3 până 4 ori, câte 5 picături în nara dreaptă și 5 în nara stângă. Aceste picături desfundă narile și răsufli mai ușor. Picăturile de nas nu e iertat să lipsească din nicio casă. Sticla se astupă bine și se poate păstra foarte mult timp undeva la răcoare și ferită de lumină. La copiii de sân nu se pune decât numai câte 1 picătură în fiecare nară la zi de 3 ori.

Dr. I. C.

FOISOARA

RUGĂ

Doamne, țarăși rugămu-ne Ție
Îmbracă Țara 'n înflorită ie,
Și 'n anul ce 'n ogoare ne pășește
Tu, gândurile ni le împlinește:

An de aur prin livezi de prun;
Să crească 'n toamnă rodul bun;
Să rădă 'n soare lanuri pline,
Iar Cerul apele să-și însenine.

Pădurile, 'ncărcate de verdeață,
Să Te mărească 'n orice dimineață
Și 'n clopoței de 'nalte ciocârlii
Să salte inimile pe câmpii.

Pe 'ntunecatele de grijă fețele,
Ne vindecă, O Doamne, Tu tristețele;
Să ardă'n ochi, pe jar de bucurie
Tămâta lacrimilor numai Ție.

Durerile ce au brăzdat în sânge
Să le simțim cum jarul li se stinge,
Iar sub atâtea ploți de fericire
Să crească visul: floare de iubire.

Doamne, din nou rugămu-ne azi Ție,
În inima de piatră să iuvie
Țăciunii dragoste: senine,
Să cânte iar nădejdea ori și cine.

VIOREL PASTEIA

Bunătatea

Voevodul Moldovean Iliș al III-lea

În Țarigradul anului 1666. Pe țărmul Bosforului scaldat de valuri limpezi ca seninul cerului... Într'o casă sveltă și gălăie ca o mireasă... Povestea în taină un tată și o fată.

— Blagoslovit să fie fericitul voevod Alexandru Iliș, bunicul tău, fata tatii, care ne-a lăsat această casă de adăpostire în străinătatea haină, — grația cu bunătate tatăl.

— Casa și bunurile, cari s'au dus, tată dragă și trăim azi numai cu dorul și amintirea lor, — spuse fata, cu duioșie.

— S'au dus, fata tatii, dar nu pe deșertăciuni și netrebnicii, ci pe cele ale omeniei. Din astă casă n'a eșit

flămând nesățul, nici gol neîmbrăcat, nici amărît nemângăiat.

— S'au dus, tată, dar ne-au rămas datoriile, de nu știm cum să ne mai scăpăm de ele.

— Datorii, draga mea, pentru ajutorul și mântuirea năpăstuiților.

— Acum și noi suntem una cu ei. Goală-i pivnița, goală-i cămara, goală-i curtea și goală-i și casa noastră. Prin pungă suflă vântul. Iar cămătarii se țin de noi, ca lupii de turmă, de nu știm ce să ne mai facem.

— Nu te tulbura, fata mea, că binele făcut nu pierde, de-ar cădea și'n mare și Dumnezeu are grijă și de noi.

— Are grija, tată, are, dar n'au grijă cămătarii. Aia, de-ar putea, ne-ar scoate'n târg, ca pe vite, să ne vândă, numai să pună mâna pe bani cu dobandă.

— Drept este, fata tatii, să dai celui ce ți-a dat. Vom da și noi. Vom vinde casa asta, vom cumpăra una mai mică,

vom plăti datoriile, ne-o mai rămănește vr'un ban și nouă pentru rostul traiului și-om mai putea milui iar pe câte-un biet sărac și nenorocit.

— Bine, tată, numai să ieșim odată din vârtje.

Pe când își depăneau povestirea lor tânguioare, tata și fata, în fața casei lor se opriră o ceafă de oameni și prișeră a măsura cu privirea casa și laturile ei.

— Cămătarii, tată! strigă fata, ca mușcată de șarpe, luându-le seama.

— Ce să ne știm face, draga tatii! îngână Iliș, incurcat.

— Suie-te în pod, tată și eu le-oi spune că nu ești acasă.

— Dar, cum să mințesci fata mea, când o viață întregă te-am învățat să mărturisești totdeauna numai adevărul!

— Lasă, acum, tată. Suie-te, că uitate, vin.

Și n'ajunse bine tatăl în pod și oamenii și intrară.

Continuare în pag. 3-a

Agricultură = Gospodărie = Datini de Anul Nou

Grajdurile : sau adăposturile pentru animale

II

Un grajd bun trebuie să fie așezat într'un loc sănătos și uscat, să fie adăpostit de vânturi, adică să nu aibă ușa spre miază noapte, să fie cât mai luminos, și să fie spațios și să fie calduros iarna. Un grajd întunecos înlesnește înținderea boalelor molipsitoare, căci unde nu intră lumina intră doctorul.

Să înlăturăm bolile vitelor

Desigur, că bunii gospodari s'au îngrijit din timp pentru a-și asigura așternutul necesar vitelor lor, pe timpul iernii, fie cu paie, fie cu frunze din pădure. Zilnic acest așternut trebuie prănit. Tot zilnic să se scoată bălegarul din grajd, măturându-se bine locul. Pentru buna întreținere a acestui așternut este neapărat nevoie să se astupe toate gropile din grajd. Apoi grajdurile cu podele din lemn trebuie revăzute, pentru a fi bine fixate în cuie, pentru a nu rămâne locuri dedesupt, că se poate aduna urina. Această urină, stând mai mult timp, strică picioarele animalelor, dând la cai boala numită furcuța putredă. Acolo unde există, se poate pune sub așternut rumeguș de lemn. Prin acest mijloc economisim paie multe pe care le putem da ca hrană, mai cu seamă, în timpurile de acum, când fânul lipsește.

Să primenim grajdul ca și casa

Este greșit ceea ce fac unii gospodari, de a lăsa bălegarul în grajd, zicând, că prin asta se produce căldură în grajd. Da, căldură se produce dar odată cu ea vin și bolile, căci bălegarul stând în grajd mai mult timp, lasă un miros care poate îmbolnăvi ochii și plămânii animalelor.

După trecerea iernii și atunci când timpul ne dă răgaz, să facem ceea ce se cheamă dezinfecția grajdurilor, adică curățirea adăposturilor de viețuitoarele acelea mici, care nu se văd cu ochii, numiți microbi și care produc bolile molipsitoare. Cum se face acest lucru?

După ce am scos tot gunoiul și am măturat pe jos, ștergem tot praful de pe pereți și-i văruim cu var în care am pus puțină creolină. Dacă pardoseala este din pământ, săpăm tot grajdul, întorcând pământul și siropindu-l cu creolină 2—5 la sută.

Med. Vet. Maior
Dr. Liviu Petrișor

Bunătațea

(Urmare din pagina 2-a)

— Pe Iliș, Beizadeaua Măriei Sale Alexandru Iliș Vodă îl căutam, — deschise vorba unul dintre ei.
— Aici stă, le răspunde fata scurt.
— Unde-i?
— Nu-i acasă!
— An vrea să vorbim cu dânsul.
— Veniți altădată.
— Acum vrem!
— Nu se poate!
— Trebuie să se poată!
— De ce trebuie?
— Să-l ducem îndată la Marele Vizir.
— Aoleo! Dar ce rele a făcut, bietul, să-l duceți acolo? Lăsați-l în pace că vă plătește în curând datoria.
— Nu-l putem lăsa. Trebuie să-l scoatem din fundul pământului că-l așteaptă cu nerăbdare Marele Vizir.
— De ce-l așteaptă, cu nerăbdare?
— Să-i taie capul?
— Nu să-i taie capul, ci să-l călțărească, pentru că-i numit Domn al Moldovei...

Ce gătim la sărbători?

Prăjitură economică

1 kg. făină, 300 gr. unt, 300 gr. zahăr măcinat, 3 ouă. 1 praful de copt, 1 praful de vanilie. Se freacă untul la căldură, până devine spumos. Se adaugă zahărul, praful de copt, praful de vanilie, ouăle și puțină sare, mestecându-se bine. Adăogăm apoi făina rându-rându.

Când e bine frământată compoziția, se ia o bucată și se bagă în mașina de tocat, la care s'a adăgat o formă crestată. Învârtind la mașină, compoziția iese în formă de bastonașe, pe care-l taiem de lungimea unui deget. Astfel tăiate, prăjiturile se așează pe o tavă și se coc la un foc potrivit. Dintr'un kg. de făină ies cam 120 de bucăți și se pot păstra chiar o lună de zile.

Piftițe de porc (cătărăgi-răci)

Se spală și se curăță în mai multe ape picioare de porc, șoricici și parte din carnea dela cap. Se pun la fier într'o oală, cu sarea necesară. Când încep să fiarbă, se ridică spuma. Apoi târziu se adăogă zarzavatul și se lasă să fiarbă încet, pe colțul mașinei, 3-4 ore. Apa trebuie să treacă peste carne cu vreo patru degete: nu se mai poate adoga apă în timpul fierberii. După fierbere se adăogă usturoiu pisat și qala se dă jos de pe mașină. Se lasă 5-10 minute, apoi zeama se sirecoară în farfurii, adăogându-se carnea de pe oase. Se pot adăoga felioare de ouă fierite și de lămâie, precum și măslină.

La fel se fac și piftițele de găscă sau de curcan. Lucia P. Constantinescu

Din trecutul glorios al Astrei

(Urmare din pag. 2-a)

culturale a fost semănat întâiu pe cale ziaristică și în discuții particulare între români. Apoi, el a devenit realitate, în urma intervenției pe care au făcut-o un grup de 176 intelectuali români, pe lângă guvernul absolutist c. În fruntea acestora se vor pomeni deapaururi cu evlavie și cinste cuvenită marii mitropolii Andrei boron de Șaguna dela Sibiu, Alexandru Sierca Sulașiu din Blaj, și Ioan Alexei. Ei cer voie, într'o petiție din 10 Mai 1860, dela guvernul transilvan, să țină o adunare pentru a înființa o reuniune, cu scop, de a răspândi cultura în poporul român și a face să înainteze literatura lui.

Prof. Simion Radu

— Dar voi, cine sunteți?

— Noi suntem boierii țării.

Fata zbură atunci veselă, în pod, înștiințând pe tatăl său de minunata întorsătură a lucrurilor și pe când cobora el scările, mișcat în toată făptura, boierii i-se închină cu credință ca Domnului Moldovei, așezându-i apoi la picioare plocioane prețioase.

Iliș Vodă luă apoi din mâinile Vizirului semnele domniei, își împacă omenește cămătarii, își milui creștinș'e săracii și apucă dimpreună cu boierii drumul Moldovei, ca să pună de lege a domniei lui: *ocrotirea sărăciei*.

De aceea, când mergea el la divan, la judecată, își ducea cu el punga cu bani și de se întâmpla ca vr'un dător să asuprească pe vr'un sărac, care nu avea de unde plăti, scotea el bani de-ai lui și plătea, făcând astfel mila păcii...

A. Nanu

Cinsteirea datinilor noastre de Sărbători

Cu prilejul sfințelor sărbători ale Nașterii Domnului conducătorii numeroaselor coruri din Sibiu au ținut să cinstească, după cuviință, vechile noastre datini de Crăciun și au orânduit fiecare concerte și program potrivit cu această vreme.

Cel dintâiu concert de acest fel a fost acela dat în sala Prefecturii județului de către Școala de Cântărești bisericești a Mitropoliei ortodoxe. Sub conducerea p. prof. Diacon Anatolie Scurtu, acești fineri, cu toate că veneau dela sate cu voci aspre neformate, ele au fost astfel pregătite încât au prilejuit o oră de mare desfătare sufletească. În cadrul concertului a vorbit cu multă inimă despre „Suflet și Colindă” p. Valer Popa directorul școlii. Tot sub conducerea p. Diacon A. Scurtu s'a ținut la Teatrul Municipal un concert dat de Liceul Industrial de băeți.

In Catedrala Mitropolitană, concertul condus atâția ani la rând de p. prof. Timoteiu Popovici a fost condus acum de p. prof. Gheorghe Șoima și d. prof. Ilie Mlcu.

Deasemenea ținem să amintim numeroaselor concerte și serbări cu datini de Crăciun organizate de școlile secundare, școlile primare și cele de copii mici din oraș.

Pretulindeni sufletul adânc creștin al neamului a ținut, ca o sfântă datorie, să se pregătească în acest fel pentru primirea între noi a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Cu buhaiul

la privileji și-aici alaiul:

Cinci flăcăi — toți cu buhaiul,
Au pornit cu toți, în cor,
Să ureze „An cu spor”.

Fiecare 'n el său cânt
Per'că nu e pe pământ.
Fericii cu-al lor buhai —
De le dai, de nu le dai!

„Sănătate!” „An cu spor!”

Ei urează tuturor

Și când stai ca să-i auzi

Te trezești cu ochii uzi.

Glasurile lor, prin ger,
Se înalță sus spre Cer,
Cerând Tatălui prea Sfânt
Viață bună pe pământ.

...Dragi copii, urmași alaiul,

Pe la case, cu buhaiul

Și suiți apoi colnicu

Să veniți și la Bunicu.

Cu ochi urezi să v'asculte
Cântecile dragi și multe,
Amintindu-și, biet, apoi
Că a fost cândva, ca voi...

Plugușorul

— Urare din partea „Foi Poporului” —

Hai plugul cu doisprăzece boi,
Boi bourei
Să-ți moară ochii pe ei:
Boii dinainte,
Cu coarnele poleite;
Boii dela roate
Cu coarnele belciugate;
Boii dela pripon
Cu coarnele de futor —
Să aveți la toate spor:
La vară bucate,
Vaci cu mai mult lapte;
Câte paie pe sură
Atâtea vorbe bune în gură;
Câte fire de iarbă 'n livadă
Atâtea arătării în ogradă...
Câte pietre la fântână
Atâtea oale cu smântână
Și, dacă nu e cu supărare,
Să 'ncheem această urare:
Din nicio casă românească
La anu să nu mai lipsească
Slova „Foi Poporului”
Serisă pe gustul plugarului...

Colindă hazlie

...Lăsaș' bordeiului

Bine-ai venit cărnaș dragă
Că făsoiul nu-i de treabă;
Când porcul a guștat
Fasolea s'a speriat
Și-a pornit-o 'ntr'un oftat
La „frai-talpa” 'n jos, prin sat...
Chiamă-mă gazdă în casă
Și mă pripone la masă
Să-ți gust și eu din purcel
Că era cât un vițel.
De băut să n'avem vorbă,
Căci văd ulcica pe sobă;
Când ai vin cu polobocul
Rachiul să-l dai la focul
Să-l mai bea cin' l-o iscat
Necuratu 'n pelișat,
Fără țară, fără sat,
De Dumnezeu blăstămat.

Țărănimea și anul 1945

Cândul înapoi, la anul care a trecut, e motiv, uneori de bucurii, alteori de mâhnire — totdeauna, însă, prilej de învățătură pentru omul cuminte. Dacă socotim produsele strânse în hambare și pivnițe și vitele rămase în bătătură, drept răsplătă de muncă și obidă a anului 1945, inima plugarului se strânge îndurerată căci a fost un an greu, prea puțin prielnic.

Cum a umblat vremea

O primăvară scurtă și o vară sece-toasă, lipsa de animale de muncă trebuincioase și de semințe îndesulitoare, au făcut ca multe locuri să rămână necultivate, ca altele să nu fi fost pregătite și lucrate temeinic, ca recoltele să fie slabe, în unele părți ale țării, dezastruos de slabe. Acum, în iarnă, mulți plugari n'au nutrețul trebuincios vitelor. Puține cât au mai rămas, multe din aceste puține vite, vor revedea iarbă verde a primăverii, doar prin minune dumnezeiască. Săim foarte rău cu vitele în această iarnă.

Urmările acestui an prost agricol, sunt resimțite greu, mai greu ca ori când, datorită și urmărilor războiului, a sarcinilor mari ce apasă Statul.

Preface-ile în agricultură

Dar sfârșitul anului ce-a trecut, s'a arătat foarte prielnic. O toamnă foarte

(Continuare în pag. 4-a)

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

Din lumea largă...

AN NOU, cu fericire, cu noroc, cu spor la muncă, cu pace și cu mai multă voie bună — este urarea pe care o facem tuturor acelor cari ne citesc, ne sprijinesc și ne sunt prețioși colaboratori.

Redacția și Administrația
„Foaița Poporului”

Din pricina urcării hârtiei și a mâinii de lucru, Calendarul Astei și al Foli Poporului se vinde la 1000 lei exemplarul. Revanzătorii și colportorii vor primi un rabat (reducere) de 25%, la bucată.

Pentru ofițeri. Pe aceasta cale se aduce la cunoștință, că niciun militar, de orice grad, nu va mai putea fi găzduit în căminele militare sau hotelurile civile, până nu va face dovada prezentării de sosire în garnizoană, la Comendura Pieței Sibiu. Se exceptează de la această dispozițiune găzduirea ofițerilor generali, care au obligațiunea de a-și anunța, telefonic, sosirea.

Uciderile în Italia se în lanț. După știrile sosite de acolo bande de rășfăcători se dedau la uciderea persoanelor nevinovate. În localitatea Bonoma a fost omorât un preot, și o femeie. Poliția a descoperit trupul secretarului organizației comuniste, din Palermo. S'au luat întinse măsuri pentru slăpirea rășfăcătorilor cari seamănă groaza printre populația italiană. — Iată o altă față a vremurilor războiului.

În numărul de față (cu data de Marți 1 Ianuarie 1946), se află și un **calendar de părete**, pe care îl trimitem, așa cum s'a obișnuit, tuturor abonaților noștri.

Răscumpărări de felicitări. — D. Vasile Hoza, comerciant Sibiu, și-a răscumpărat felicitările de ziua numelui, dând 10.000 (zece mii lei), pentru Reuniunea Femeilor Române Unite „Sfânta Maria”, din Sibiu.

Se pot trimite scrisori, peste frontieră în: Albania, Anglia, Belgia, Cehoslovacia, Danemarca, Elveția, Finlanda, Norvegia, Grecia, Italia, Jugoslavia, Polonia, Portugalia, Suedia, Turcia, Ungaria, și Uniunea Sovietică — din Europa; în Siria și Palestina, — din Asia; în Egipt și toate coloniile franceze — din Africa și pentru toate țările din America de Nord; de mijloc și de miază-zi. Taxa poștală pentru corespondența care nu este mai grea de 200 gr. va fi de 850 lei, iar pentru o greutate în plus, se va mai încasa 200 lei, de fiecare 20 gr. Pentru toate țările de mai sus se pot trimite și scrisori sub formă de expres și recomandate.

Îndreptare

În numărul din 16 Decembrie a. c. s'a strecurat o greșală de tipar, în articolul „Din trecutul glorios al Astei”, scriindu-se, la început, anul 1941, în loc de 1911 — greșală pe care, nu ne îndoim, cunosătorii istoricului Astei au reținut-o și au îndreptat-o.

RADIO REPARAȚIUNI

Verificări — Depănări — Construcții
„Radio-Service” — Tel. 728
Sibiu, str. Regina Maria 49 (etaj I).

Prima Ardeleană Soc. Anonimă de Asigurări Generale Sibiu

AVIZ

Se aduce la cunoștință, că la tragerea la sorși a asigurărilor populare care a avut loc în ziua de 17 Decembrie a ieșit la sorși următoarele combinațiuni de litere și anume:

I. A. H. F. III. O. X. E.
II. Z. D. Y. IV. H. O. A.
V. L. Y. S.

Direcțiunea

Primăria comunei Șelimbăr — jud. Sibiu
Nrul 1361/1945.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință celor intereseși, că în ziua de 17 Ianuarie 1946, orele 10, se ține licitație publică cu oferte închise în localul Primăriei comunale Șelimbăr, județul Sibiu, vânzarea a lor 414 arbori (sență stejar, cu preț și strigării de Lei 10.750.377.

Dispozițiunile cuprinse sub art. 88-110 din L. C. P. a legii Nrul. 441 din 23 August 1944, și condițiunile generale de vânzarea pădurilor de stat publicate în Monitorul Oficial Nr. 108 din 12, sunt aplicabile acestei licitații.

Persoanele cari vor lua parte la licitație, vor depune, pe lângă oferta, și garanția provizorie de 5%, care se va întregi 10% după adjudecare, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caietul de sarcini care poate fi văzut, în fiecare zi, la Primăria comunei Șelimbăr, precum și la Ocolul Silvic „Valea Sedului”, din Sibiu.

În caz de nereușită, licitația se repetă în ziua de 29 Ianuarie 1946, la aceeași oră și loc, procedându-se la vânzarea materialului și prin tratare prin bună învoială, Șelimbăr, la 22 Decembrie 1945.

Primar, (Ioan Modren) Notar, (I. Olăriu)

Familia: temelia neamului

(Urmare din pag. 1-a)

din adâncul codrului, când ti smulgi pușoril, ti faci o nedreptate pe care o simte grea; și voi, — se adresează legiuitorilor divorțului, — într-o țară creștină, smulgeți copiii dela sânul mamei lor, vouă nu vă este teamă că, faceți o nedreptate pe care nu vor erta-o tigrul din văgăuna deșerturilor întunecoase.

Căsătoria nu-i nici negoț, nici contract, cum le place unora s'o socotească, mai ales la sate unde se urmează o întreagă târguială. Tinerii se cunună și apoi începe căsnicia buclucașă, traiul rău, etc. Câte căsnici desfăcute din pricina târguelii, câte gospodării și averi irosite în procesele de divorț! Mai mult decât avara este omul, valoarea lountrică a lui, cunoașterea și iubirea soșilor între ei, care apoi se pogoară prin cununia religioasă binecuvântarea lui Dumnezeu. Sunt pline de adevăr cuvintele unui general grec din vechime, Temistocle care își măritase fata, fără târguială, după un tânăr sărac lipsit pământului, dar cumsecade. Prietenii lui îl muștrară pentru această faptă nesocotită, dar el n'a rămas dator cu răspunsul zicându-le:

„Mi-a plăcut mai mult să am un ginere fără bani, decât bani fără om.”
Românul încă și-o spune deschis:
*„Bogata și pupa boii'n bot
„Îmbătrânind, cu ei cu tot.”*

Ce s'a întâmplat într'un an

— La noi și la alții. — Frământările politice interne — Conferințele celor mari — Suferințele războiului — În fața conferinței de pace —

Acum când batem pe muchea vremii încă un an de existență, cu mai prefaceri și adânci frământări, atât în viața politică internă cât și în cea externă, — socolim potrivit să facem o scurtă reprivire peste trecut pentru a vedea ce lucruri bune sau rele păstrează în el și ce anume învățăminte putem trage pentru viitor.

Frământările politice interne

„Zilele Babelor” — cu vreme bună și cu vreme rea — au înăruit, într-o oarecare măsură, asupra situației politice dela noi. Echipa guvernamentală de până aci, a fost înlocuită, prin demonstrații de stradă, de către Frontul Național Democratic, care a adus la cîma Statului un nou guvern, prezidat de d. Dr. Petre Groza. Urmarea: S'a trecut la o grabnică reformă agrară, răsplătirea ostentivă a clasei muncitoare și o mai curajoasă luptă politică, pentru legarea prieteniei cu Uniunea Sovietică. Indată după venirea în fruntea Statului a noului guvern s'a lucrat de zor la împlinirea sarcinilor armistițiului și la întărirea legăturilor de prietenie cu Uniunea Sovietică.

„A sosit pacea!”

Acesta era strigătul pe care îl rostiau popoarele Europei în preajma zilei de 1 Mai 1945, când s'a anunțat capitularea Germaniei. Dar pacea definitivă nu s'a sălășluit, încă în lume, deoarece Japonia își continuă rezistența, până când, în cele din urmă, și ea a trebuit să îngenunche sub loviturile date de armatele Națiunilor Unite. Așa după capitularea Japoniei s'a putut vorbi de înfrângerea puterilor Axei.

Conferințele celor mari

Războiul din Europa și — în parte — cel din Orientul îndepărtat, luând sfârșit, conducătorii Marilor Națiuni s'au întâlnit la mai multe conferințe (Postdam, Londra și Moscova) pentru a se pune de acord într-o seamă de probleme de natură politică și economică.

Când alcătuim acest răvaș, la Moscova, continuă convorbirile între miniștrii de externe ai Statelor Unite, Marii Britanii și Rusiei Sovietice.

Suferințele războiului

Ca urmare a unui război dintre cele mai grele, multe din popoarele și statele Europene au trebuit să îndure simțitoare lipsuri în articolele de hrană și cele de îmbrăcăminte. Acolo unde s'au făcut alegeri parlamentare libere și unde s'au format guverne alese de popor, Statele Unite și-au întins mâna de ajutor, dând din prisosul lor, fie bani, fie îmbrăcăminte, alimente ș. a. aceasta ca o urmare a recunoașterii guvernelor nou alese prin alegerile din toamnă.

În fața conferinței de pace

Când la Moscova se desfășurau primele convorbiri între delegațiile diplomatice engleză, americană și sovietică (Luni 17 Decembrie) dela Washington ne-a venit știrea că acolo s'a stabilit ziua de 10 Ianuarie 1946, pentru începerea lucrărilor Conferinței de Pace, a Organizației Națiunilor Unite. Conferința de Pace se va ține într-o localitate din Statele Unite.

Nădejtile cele mai calde ale întregii omeniri sdruncinate de cel de al doilea război mondial sunt îndreptate acum spre lucrările Conferinței de Pace dela care se așteaptă așezarea fiecărei națiuni între granițele și rosturile sale firești.

Ca popor ce am purtat, din plin, greul războiului așteptăm dela Noul an care se deschide sub o zodie a organizării păcii, să ne aducă ceea ce dorim îndeobște: o democrație cu toate bunurile ei și o mai strânsă unire în jurul Tronului, pentru că în frunte cu tânărul nostru Suveran să putem pași încrezători spre viitorul de pace și bună propășire.

Țărânimen și anul 1945

(Urmare din pag. 3)

lungă și frumoasă a ajutat de minune la însămânțările de grâu și secară, iar o zăpadă mănoasă promite să lase provizii multe de apă în pământ.

Anul 1945, pentru țărânimen e de neuitat însă, nu prin recolta slabă, trecătoare și obișnuită în viața unui popor de țărani, ci prin reforma făcută în folosul țărânimii, prin reforma agrară.

Prin părțile din sudul Ardealului, reforma agrară, a trecut pământul din mâna populației săseșii, vinovată de a se fi desolidarizat de năzuințele Statului Român, tocmai când acesta se afla la cea mai mare strămoare, și intrarea acestui pământ în mâinile țărânului român.

Reforma agrară e în curs de executare. Părerile oamenilor politici, în privința acestei reforme, sunt împărțite numai în ce privesc lucruri de amănunt. S'ar putea ca viitorul să aducă unele mici schimbări, se vor îndrepta poate, pe alocuri fapte ce se vor dovedi greșite.

Dar, toate acestea au mică însemnătate față de importanța în sine a marelui act legiuit și început în 1945, marelui act care stabilește principiul că pământul trebuie să fie al celor ce-l muncesc.

Sute de mii de români, din slugi au devenit proprietari... au primit pe vecie pământul pe care au asudat muncind, de când se știu ei pe pământ, de când s'au născut.

Anul 1945, un prost an agricol, care ne-a lăsat cu hambare goale și vite pe moarte, de fîmânde ce sunt, e totuși, prin actul reformei agrare, marea al izbăvirii din slăgărnice a sute de mii de români.

E un an mare, de neuitat, pentru țărânul român.

Ing. agr. V. Totoescu